

Spis treści

Wykaz skrótów	10
Wstęp	11
Rozdział 1	
Umowa przewłaszczenia na zabezpieczenie	
w praktyce	15
1. Uwagi wstępne	15
2. Przeniesienie własności rzeczy celem	
zabezpieczenia wierzytelności	15
2.1. Prawa i obowiązki stron umowy w okresie	
do terminowej spłaty kredytu	17
2.1.1. Wymogi jawności	19
2.2. Zaspokojenie	20
Rozdział 2	
Przewłaszczenie na zabezpieczenie	
w wybranych państwach europejskich	23
1. Wstęp	23
2. Niemcy	23
2.1. Dopuszczalność	23
2.2. Zawarcie umowy	24
2.3. Przedmiot umowy	24
2.4. Akcesoryjność i kauzalność	24
2.5. Prawa i obowiązki	25
2.6. Zaspokojenie	25
2.7. Egzekucja i upadłość	26
3. Austria	27
3.1. Dopuszczalność	27
3.2. Akcesoryjność i kauzalność	28
3.3. Prawa i obowiązki	28
3.4. Klauzula przepadku	28
3.5. Zaspokojenie	29
3.6. Egzekucja	29
3.7. Upadłość	29

4. Szwajcaria	30
4.1. Dopuszczalność	30
4.2. Przedmiot	31
4.3. Dopuszczalność przewłaszczenia na zabezpieczenie nieruchomości	31
4.4. Akcesoryjność i kauzalność	31
4.5. Uprawnienie właściciela fiducyjnego do korzystania z rzeczy	31
4.6. Zaspokojenie	32
4.7. Upadłość i egzekucja	32
5. Włochy	33
5.1. Dopuszczalność umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie i jego warianty	33
5.2. Sprzedaż z prawem odkupu – sprzedaż celem zabezpieczenia	33
5.3. Przewłaszczenie na zabezpieczenie oparte o stosunek powierniczy	34
5.4. Przedmiot	35
5.5. Skuteczność wobec osób trzecich	35
5.6. Upadłość	35
Rozdział 3	
Konstrukcja prawna umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie	
36	
1. Uwagi wstępne	36
2. Konstrukcja umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie	36
2.1. Umowa przewłaszczenia na zabezpieczenie jako umowa obligacyjna oparta o konstrukcję powiernictwa rzymskiego	37
2.1.2. Umowa przewłaszczenia na zabezpieczenie zawarta pod warunkiem zawieszającym	39
2.1.3. Umowa przewłaszczenia na zabezpieczenie zawarta pod warunkiem rozwiązującym	40
2.1.4. Charakter prawny warunku w umowie przewłaszczenia na zabezpieczenie	41
2.2. Przedmiot umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie	42

2.3. Wygaśnięcie stosunku	42
2.4. Umowa przewłaszczenia na zabezpieczenie jako stosunek powierniczy	42
2.5. Przewłaszczenie na zabezpieczenie w projekcie prawa bankowego	43
2.6. Powiernictwo z upoważnienia a przewłaszczenie na zabezpieczenie	43
2.7. Akcesoryjność umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie	44
2.8. Kauzalność umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie	45
2.9. Przewłaszczenie na zabezpieczenie przy wykorzystaniu umowy sprzedaży z prawem odkupu	47
3. Zaspokojenie z przedmiotu przewłaszczenia na zabezpieczenie	48
3.1. Uwagi wstępne	48
3.2. Warianty zaspokojenia	49
3.2.1. Sprzedaż przez dłużnika	49
3.2.2. Sprzedaż przez wierzyciela	50
4. Przewłaszczenie na zabezpieczenie a zadatek	51
Rozdział 4	
Dopuszczalność przewłaszczenia na zabezpieczenie w prawie polskim	57
1. Uwagi wstępne	57
2. Doktryna polska	58
2.1. Zarzut pozorności	58
2.2. Zarzut naruszenia zasady numerus clausus praw rzeczowych	60
2.3. Zarzut sprzeczności z ustawą i obejścia prawa	61
2.4. Dopuszczalność przewłaszczenia na zabezpie- czenie nieruchomości w doktrynie polskiej	63
3. Orzecznictwo Sądu Najwyższego w zakresie opuszczalności przewłaszczenia na zabezpieczenie	68

3.1. Dopuszczalność przewłaszczenia na zabezpieczenie rzeczy ruchomych	68
3.2. Dopuszczalność przewłaszczenia na zabezpieczenie nieruchomości.	70
4. Konstrukcja dopuszczalności	71
4.1. Sprzeczność z prawem i obejście prawa	71
4.1.2. Pojęcie obejścia prawa	71
4.1.3. Zarzut obejścia przepisów prawa o zastawie i hipotece	76
4.2. Jawność	77
4.2.1. Zastrzeżenie własności rzeczy sprzedanej	79
4.2.2. Zadatek	81
4.2.3. Zastaw, kupieckie prawo zatrzymania	81
4.2.4. Hipoteka	86
4.2.5. Jawność - podsumowanie	87
5. Jawność przewłaszczenia na zabezpieczenie	89
5.1. Przewłaszczenie na zabezpieczenie rzeczy ruchomych.	89
5.2. Przewłaszczenie na zabezpieczenie nieruchomości	105
6. Obejście przepisów o sposobie zaspokojenia z przedmiotu zabezpieczenia.....	107
6.1. Obejście przepisów o sposobie zaspokojenia z ruchomości	108
6.2. Obejście przepisów o sposobie zaspokojenia z nieruchomości.	114
7. Obejście zakazu wyłączenia prawa do rozporządzania przez zastawcę lub dłużnika hipotecznego przedmiotem zabezpieczenia	114
8. Obejście prawa - podsumowanie	118
9. Zarzut pozorności	119
10. Zarzut naruszenia zasady numerus clausus praw rzeczowych	121
11. Dopuszczalność umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie a prawo zwyczajowe	123

12. Przewłaszczenie na zabezpieczenie w projekcie prawa bankowego - konsekwencje dla dopuszczalności	128
---	------------

Rozdział 5

Przedmiot przewłaszczenia na zabezpieczenie .. 131

1. Przewłaszczenie na zabezpieczenie rzeczy ruchomych	131
1.1. Przewłaszczenie na zabezpieczenie rzeczy ruchomych oznaczonych co do tożsamości	132
1.2. Przewłaszczenie na zabezpieczenie rzeczy oznaczonych co do gatunku i rzeczy przyszłych	133
1.3. Przewłaszczenie na zabezpieczenie przedmiotu zbiorowego i zbioru rzeczy	139
1.3.1. Przedmiot zbiorowy	140
1.3.2. Zbiór rzeczy	141
1.3.2.1. Przewłaszczenie na zabezpieczenie zbioru rzeczy o zmiennym składzie	144
1.3.2.1.1. Przewłaszczenie na zabezpieczenie zespołu środków produkcji	153
1.3.2.2. Przewłaszczenie na zabezpieczenie zbioru rzeczy w projekcie prawa bankowego	155
2. Przewłaszczenie nieruchomości na zabezpieczenie	156
3. Przewłaszczenie na zabezpieczenie przedsiębiorstwa	160
3.1. Przedsiębiorstwo jako przedmiot czynności prawnej	161
3.2. Przewłaszczenie na zabezpieczenie przedsiębiorstwa - uwagi szczegółowe	169
3.3. Przewłaszczenie na zabezpieczenie oddziału przedsiębiorstwa	172
LITERATURA	173